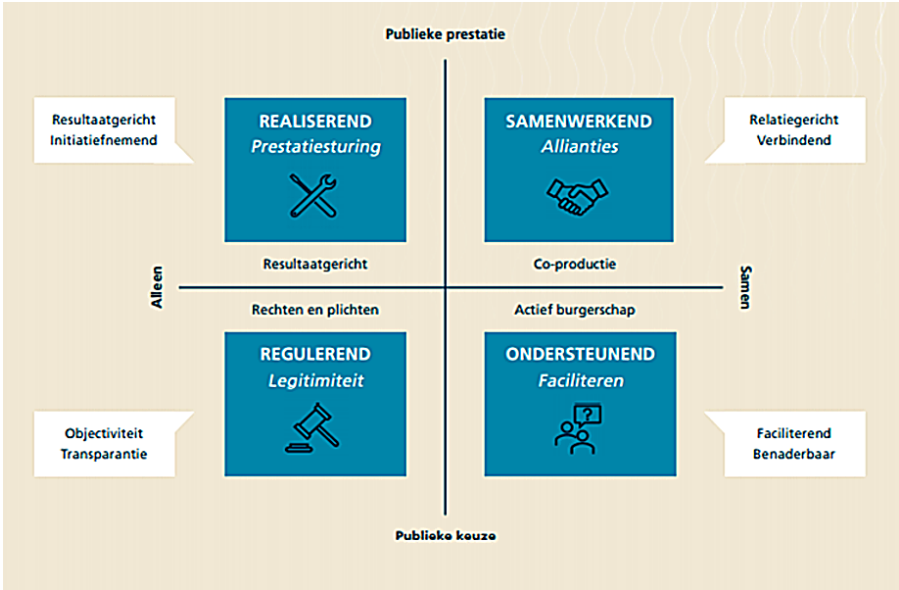
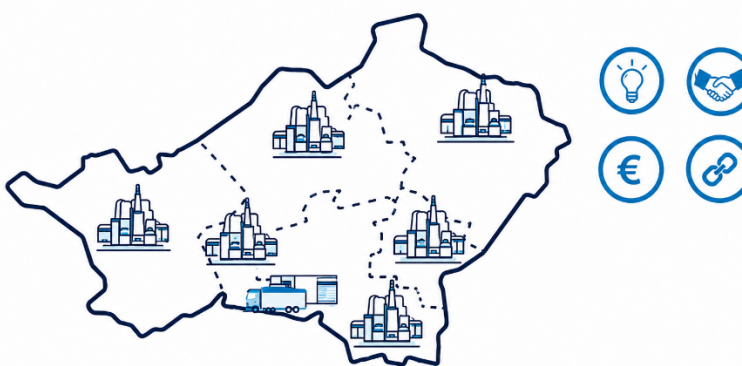

Factsheet Fluvius en Klimaatadaptatie versie 2026

Wat is klimaatadaptatie?	Klimaatadaptatie is het proces waarbij de samenleving zich aanpast om de schadelijke gevolgen van klimaatverandering te voorkomen of te beperken en kansen die klimaatverandering biedt te benutten.
Wat is het beleidskader?	Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA). Het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie is een plan van Nederlandse overheden om wateroverlast, hittestress, droogte en de gevolgen van overstromingen te beperken. Het doel van het plan is dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust is ingericht. Gemeenten, waterschappen, provincies en het Rijk werken samen aan de ambities in dit plan en hebben zich daarvoor ook verenigd in werkregio's. Het Deltaplan is opgebouwd uit 7 ambities 7 ambities voor een waterrobuuste en klimaatbestendige inrichting van Nederland - Uitvoeringsagenda opstellen - Kwetsbaarheid in beeld brengen - Risicodialog voeren en strategie opstellen - Stimuleren en faciliteren - Handelen bij calamiteiten - Meekoppelkansen benutten - Reguleren en borgen De werkregio Fluvius legt jaarlijks verantwoording af aan het Rijk/ de Deltacommissaris over de voortgang.

Wat is de visie?	Visie: In 2050 is onze regio klimaatbestendig en waterrobuust ingericht. Wij streven naar een veilige, gezonde, aantrekkelijke en economisch robuuste regio ondanks de verwachte klimaatverandering en -extremen in 2050 (hevige neerslag, langdurige droogte, extreme hitte en overstromingsrisico's). Om de visie te realiseren maken we onderscheid tussen strategische (2050) en operationele doelen (2022-2027) en inspanningen (maatregelen uit de uitvoeringsagenda 2022-2027). Deze zijn weergegeven in een doelenboom. In 2027 volgt een herijking- actualisatie.
Welke rollen en sturingsmogelijkheden hebben we?	Om klimaatrobuust en waterbestendig te worden in 2050 hebben we, naast alle overheden, iedereen nodig. Van inwoners, bedrijven tot natuurorganisaties, van agrariërs tot woningcorporaties, van GGD tot Veiligheidsregio. Dat vraagt om verschillende rollen en sturingsmogelijkheden. • In de rol van <u>regulerende of rechtmatige</u> overheid legt een gemeente, waterschap of provincie legt juridisch bindende regels op om partijen tot acties te verplichten. Zo ontwikkelen we gezamenlijke richtlijnen voor klimaatbestendig nieuwbouw. • In de rol van de <u>realiserende of presterende</u> overheid geef je als overheid sturing door zelf maatregelen te nemen. Je realiseert maatregelen en doet investeringen. In de meeste gevallen gaat het dan om maatregelen op het eigen grondgebied, de inrichting van de openbare ruimte, zoals de wegen en infrastructuur. Dit doen we bijvoorbeeld in projecten met de Impulsgelden (een rijkssubsidieregeling om klimaatadaptatie te versnellen).

	- De rol van de <u>samenwerkende</u> overheid houdt in dat je als overheid de samenwerking zoekt met de andere partijen, bijvoorbeeld afspraken over klimaatadaptatieve maatregelen met woningbouwcorporaties. - Als <u>ondersteunende of responsieve</u> overheid stel je je vooral faciliterend en ondersteunend op. Binnen Fluvius geven we hier onder andere invulling aan door een financiële stimuleringsregeling te ontwikkelen waarmee inwoners hun tuin klimaatbestendig kunnen inrichten.
Regionale samenwerking in werkregio Fluvius	
Wat is Fluvius?	 Fluvius is ontstaan in 2010 op basis van het Bestuursakkoord Water als samenwerking in de waterketen (met name riolering en rioolwaterzuivering) van gemeenten Midden-Drenthe, Hogeveen, De Wolden, Westerveld, Meppel en Steenwijkerland en het Waterschap Drents Overijsselse Delta. De werkregio Fluvius werkt sinds 2018 samen in de opgave klimaatadaptatie met provincies Drenthe en Overijssel. Met de werkregio Fluvius wordt dus bedoeld: de waterketen-partners én provincies Drenthe en Overijssel. In 2025 hebben de drinkwaterbedrijven Vitens en WMD zich bij de samenwerking gevoegd. Fluvius is één van de 45 werkregio's in ons land.
Wat is de regionale opgave voor Fluvius?	De DPRA-werkregio Fluvius beslaat een overwegend landelijk gebied in het zuidwesten van de provincies Drenthe en de Kop van Overijssel, binnen het beheergebied van Waterschap Drents Overijsselse Delta. Het landschap wordt gekenmerkt door hoger gelegen zandgronden, afgewisseld met beekdalen en veen- en kleigebieden. Het gebied kent relatief weinig verstedelijking en wordt gedomineerd door landbouw, natuur en kleinere kernen. Door de hoge ligging en doorlatende bodems is het systeem van nature gevoelig voor droogte, terwijl bij hevige neerslag juist snel afvoer optreedt richting lager gelegen

	gebieden. Deze fysisch-geografische kenmerken maken dat waterbeheer en bodemgesteldheid sterk sturend zijn voor de ruimtelijke en klimaatadaptatieve opgaven in de regio. Onze werkregio heeft te maken met het veranderende klimaat en de bijbehorende weersextremen. Zo krijgen we vaker te maken met hevige regenval, langdurige droogte, hittestress en hoge piekafvoeren in de beken. De schade door wateroverlast in de regio kan bij het huidige klimaat tot aan het jaar 2050 oplopen tot 250 miljoen euro, en bij sterke klimaatverandering tot 400 miljoen euro. Daarbij komt nog de materiële en immateriële schade door hitte, droogte en overstromingen. Aanpassen aan en meebewegen met deze klimaatverandering is noodzakelijk. In de Regionale Adaptatiestrategie (RAS) en Regionale Uitvoeringsagenda 2022-2027 (RUA) beschrijven we hoe we binnen werkregio Fluvius willen werken om onze werkregio klimaatbestendig te maken en wat we daarvoor de komende jaren concreet gaan doen. Met deze RAS en RUA geven we invulling aan het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) uit 2018.
Tijdshorizon	De RAS is opgesteld voor een periode van 7 jaar. Deze opgave vraagt om een (middel)lange termijnstrategie, om de strategische doelen te halen. De RUA heeft dezelfde tijdshorizon, echter de uitvoeringsagenda wordt jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd. De RAS en RUA zijn eind 2021 bestuurlijk vastgesteld door alle deelnemende partners. In 2026 wordt de balans opgemaakt van de eerste cyclus DPRA en gestart met de nieuwe stresstesten, risicodialogen en de strategie voor de twee cyclus. Deze tweede cyclus start vanaf 2028. Bij de voorbereidingen van de tweede cyclus gaan we doelen formuleren vanuit de drie niveaus van de adaptatiepiramide. Wat is de Adaptatiepiramide? Handelen bij extremen We zijn voorbereid op extreme gebeurtenissen. Onze inwoners, bedrijven, instellingen en hulpdiensten weten wat ze moeten doen. Technische maatregelen treffen Technische maatregelen bieden bescherming tegen extremen waar het natuurlijk systeem ontoereikend is. Natuurlijk systeem benutten We verstevigen het natuurlijk systeem als fundament en maken water en bodem sturend. Voorbeelden voor Hitte & Droogte - Hitteplannen Blauwalgwaarschuwingen - Airconditioning Peilbeheer Irrigatie Doorspoelen - Groene steden Groene daken Infiltreren en vasthouden
Visie	In 2050 is onze regio klimaatbestendig en waterrobuust ingericht.

Strategische doelen	1. Leefbare steden en dorpen - Wij willen gezond en prettig wonen en werken ondanks het veranderende klimaat. Dit doen wij door onze fysieke omgeving klimaatbestendig in te richten en daar inwoners en overnemers van private terreinen bij te betrekken; 2. Klimaatbestendige ruimtelijke ontwikkelingen - Wij willen beter anticiperen op klimaatverandering bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Als we nu iets ontwikkelingen houden we daarom rekening met het extreme weer van de toekomst; 3. Betrokken en actieve mensen - Iedereen is nodig om onze regio klimaatbestendig te maken. Als werkregio Fluvius kunnen wij dit niet alleen: zo'n 50 tot 70% van het oppervlak in bebouwd gebied is namelijk privaat terrein. Wij zorgen daarom dat onze inwoners en ondernemers bewuster zijn van de gevolgen van klimaatverandering en zorgen voor meer bereidheid bij bewoners en ondernemers tot het nemen van adaptieve maatregelen; 4. Adaptief landelijk gebied - Wij streven naar een toekomstbestendiger buitengebied voor landsbouw, natuur en recreatie, door de kansen en kwetsbaarheden van klimaatverandering te agenderen bij relevante netwerken en samenwerkingen in het landelijke gebied; 5. Robuuste vitale functies - De vitale functies van de regio willen we beter beschermen tegen toenemende hitte, wateroverlast, droogte en overstromingen. Wij houden rekening met onze eigen vitale functies en zorgen voor meer bewustwording van de risico's bij belangrijke eigenaren van vitale functies.
Wat levert het op? Wapenfeiten	De samenwerking binnen Fluvius levert aanzienlijke meerwaarde op doordat zij zorgt voor meer inzicht in klimaat- en wateropgaven, een sterkere bewustwording bij bestuurders en ambtenaren en een betere vertaling van regionale analyses naar lokaal beleid. Door kennisdeling en bundeling van capaciteit ontstaat bovendien meer uitvoeringskracht, waardoor ook kleinere gemeenten maatregelen kunnen realiseren die individueel moeilijk haalbaar zijn. Tegelijkertijd leidt de samenwerking tot efficiënter werken en kostenbesparing, terwijl de afstemming op stroomgebiedsniveau het mogelijk maakt om grensoverschrijdende opgaven effectiever aan te pakken. Hierdoor draagt Fluvius concreet bij aan zowel de kwaliteit als de voortgang van klimaatadaptatiemaatregelen in de regio. Een aantal resultaten uit de afgelopen periode zijn: • Klimaatatlas Fluvius • www.Fluviusnews.nl • Samenwerkingsovereenkomst • Bouwsteen voor maatlat klimaatadaptief bouwen / omgevingsprogramma • Bouwsteen voor lokaal hitteplan • Impulsregeling klimaatadaptatie € 5 miljoen subsidie besteed, o.a. voor regionaal project Vledder AA en Ootmaantlanden • Financiële stimuleringsregeling voor inwoners en bedrijven • Educatieproject klimaatadaptatie op 200 basisscholen in de regio
Wat kunt u doen als bestuurder?	Het handelingsperspectief voor de Fluvius-bestuurder ligt in het actief sturen op regionale samenwerking en het maken van bestuurlijke keuzes die de overgang van strategie naar uitvoering mogelijk maken. Dit betekent dat bestuurders over de grenzen

	van de eigen gemeente heen moeten kijken en handelen vanuit het gezamenlijke belang van het stroomgebied, inclusief het maken van afspraken over solidariteit en een eerlijke verdeling van kosten en baten. Tegelijkertijd vraagt het om het steviger verankeren van principes zoals ‘water en bodem sturend’ ¹ in beleid en besluitvorming, zodat klimaatadaptatie niet vrijblijvend blijft maar doorwerkt in ruimtelijke keuzes en investeringen. De bestuurder heeft daarbij een sleutelrol in het versterken van de uitvoeringskracht van de regio—ondanks het ontbreken van formeel mandaat—door commitment te organiseren, samenwerking te intensiveren en te sturen op concrete, fysieke maatregelen in het gebied.
Middelen	De deelnemende partners dragen naar rato financieel bij aan de werkregio. Deze verdeling is opgenomen in de geactualiseerde SOK (samenwerkingsovereenkomst). De drinkwaterbedrijven dragen een vast bedrag per jaar bij.
Capaciteit (voor managers wel, voor bestuurders wellicht niet)	Om uitvoering te geven aan de RAS en RUA wordt vanuit de partners capaciteit beschikbaar gesteld. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in: • Uren voor reguliere werkzaamheden – 100 uur per jaar per partner • Uren voor het uitvoeren van de maatregelen en de stakeholderanalyse – ruim 110 uur per partner per jaar nodig is. • Uren voor onvoorzien/ interne processen - 100 uur per partner per jaar. Per partner komt dit neer op gemiddeld 8 uur per week

¹ Water en bodem sturend is een principe in Nederland dat voorschrijft dat de natuurlijke eigenschappen van het water- en bodemsysteem leidend moeten zijn bij de keuzes over de inrichting van het land.

Routekaart DPRA Fluvius

In 2026 brengen we voor Fluvius de kwetsbaarheden in kaart middels een nieuwe klimaatatlas

Daarna voeren we gesprekken met externe stakeholders: LTO-Noord, NMFD, veiligheidsregio's GGD, WMD en woningcorporaties; en interne stakeholders.

